

knihy měsíce

Jan Němec: *Možnosti milostného románu*, Host

PETR BÍLEK

Tak jako se v milostném duetu v Pucciniho *Bohémě* snaží Rolando Villazón přežít Annu Netrebko, Jan Němec ve své panychidě za mrtvou lásku až dětinsky upíravě nechce uvolnit prostor pro partnerčinu verzi příběhu. Autor se neskrývá za fiktivního vypravěče, naopak přeskoky a jiskření mezi autobiografií a fikcí ho baví a rád si s nimi hraje, dokonce z nich bude jedno z hlavních výpovědních pásem knihy. Proto se dá bez rizika konstatovat, že od okamžiku, kdy se partnerka vypřáhla ze vztahu, ocitá se vypravěč v šoku, sebelitostně brouzdá vzpomínkami a není s to přes veškerou snahu pochopit, co se to vlastně stalo.

Po úspěchu své třetí knihy, románu o Františku Drtilkovici nazvaném *Dějiny světla*, se Němec, povzbuzen cenami a překlady, nadechl k dalšímu ambicióznímu projektu. Uvědomoval si, na jak ošidný terén se pouští, když chce napsat milostný román. „A přesto jsem se do toho pochybného podniku pustil, protože v neustálém sporu exprese a sebekritiky musí mít poslední slovo to první, podobně jako poslední hexagram čínské věštec-

ké *Knihy proměn* není ukončení, ale před ukončením.“

Příběhy lásky a o lásce jsou stále stejné, a přesto lidi baví vyprávět si je stále znovu. Lásky je život na druhou a tahle nikdy dokončená kvadratura kruhu vábí k opakování, protože co kdyby se to povedlo. Každé takové smlouvání s osudem se vznáší v plodové vodě konkrétního času a rázy historických dějů pronikají do bublin zamilovaných. Nina a Jan žijí české jednadvacáté století, surfařské a mobilní, jejich nezaseknuté kotvy pročesávají svět fakult, redakcí, barů a krajín, jejich brněnské, olomoucké nebo pražské postele na čas střídají lože toskánská, krakovská nebo bratislavská, vztahy jejich přátel se svjejí v krizích a nikdo pořádně neví, čeho se chytit. Jan je sice přísát k mateřskému prsu literatury, ale Nina osciluje mezi studiem, modelingem, barmanstvím a kavárničením.

Němec má inteligentní styl a osvědčuje kompoziční vytríbenost na menších plochách jednotlivých kapitol. V závěru mu však text uniká mezi prsty a třeba kapitola *Kabinet odložených odstavců* svědčí o tom, jak nerad

se loučí s větami, které se mu povedly, ale které přetékaají přes okraj románu jako svébytného tvaru. Místo tečky konce nabízí autor roztržený okraj a potvrzuje tak názor známý z poetiky románu, že tento žánr ve skutečnosti konec nemá nikdy, protože ve vyprávění se vždy

dá pokračovat, neboť čas plyne a s ním i životy postav a autora.

Podtržená písmena na obálce knihy (nino) oslovují ztracenou lásku a podtrhují dojem adresnosti výčitky, kterou se kniha obrací k té, která odešla a ublížila. Hrdina i vypravěč se při pohledu zpět, kdy vyvanula magie milosti, začínají stydět, protože se vydali všanc, a teď jsou nazí všem na očích. Němcovým záměrem je vplest román do žitého světa. Vtahuje do knihy například citace reálných příběhů ze serveru *Novinky.cz* nebo naopak nabízí na YouTube a Spotify skladby, o kterých se zmiňuje v románu. Do závěru knihy umístil autor rozhovor sám se sebou a tam příznačně praví: „Ale je pravda, že milostné vztahy jsou tak trochu poslední věc, která zbyla, a proto jsou ta očekávání občas nesmyslně vyšponovaná.“ Ano, o to tu jde.

Čtenáře Biblia a Literárních novin zveme na debatu nad knihou Možnosti milostného románu, a to 27. 11. od 18 hodin v prostoru naučné literatury Ústřední knihovny v Praze, Mariánské nám. 98/1.

INZERCE

Příběhy, které si chcete nechat vyprávět

▶ AUDIOKNIHY

